

Rolf Peter Sieferle (1949 – 2016)

Autor: Václav Jan

Pravím-li Západ, myslím na Evropu. Čím dále od jejího středu kterýmkoli směrem, tím méně lze mluvit o evropské tradici. Amerika, stejně jako Rusko, jsou pak svéráznými periferními výhonky kulturně-civilizačního odkazu evropské rasy, bez ohledu na jejich mocenské ambice a vliv. Jestliže je **Ukrajina** etymologicky „U kraje Ruska“ tedy jeho okrajovou částí, pak USA a Rusko jsou duchovní „Ukrajinou Evropy“. Vnímat anglosaský svět jako součást Evropy je vysoce rizikový omyl. Do Ameriky odcházeli ze starého kontinentu různé typy ztroskotanců, dobrodruhů a vydědenců, od počátku odhodlané vytvořit alternativu evropanství. Levicové kořeny zde mají mnohem hlubší kořeny, než jak jsou obecně vnímány. **Rio Preisner** považuje za pravděpodobné, že „USA by dospěly k socialismu už ve čtyřicátých letech pod egidou Rooseveltovou, nebýt druhé světové války“. A jízlivě dodává, že „oplátkou Roosevelt dopřál socialismus střední Evropě“ (*Americana. Zpráva o velmoci 1*).

Americký spisovatel **F. P. Yockey** hned po vzniku železné opony interpretoval kulturní rozměr studené války tak, že U. S. liberalismus bude pro Evropany zhoubnější než sovětský komunismus. Tvrdou moskevskou represi východní Evropy vnímal z dlouhodobého hlediska jako méně škodlivou než měkkou amerikanizaci, která svým pozlátkem a systematickým podmiňováním okupuje mysl mnohem účinněji, a důrazem na egoistické „štěstí“ trvaleji ničí a korumpuje mezilidské vztahy. Neschopnost civilizačně vzdáleného Sovětského Ruska hluboce kulturně ovlivnit své vazaly z něj nakonec dělá méně nebezpečného nepřítele Evropy, než jakým jsou Spojené státy se svým „American Way of Life“ pro každý národ na Zemi.

Když Yockey jako celoživotní antisystémový filozof a rebel spáchal v roce 1960 sebevraždu ve věznici v San Franciscu, nikoho to nepřekvapilo. Když zemřel v roce 2016 vlastní rukou úctyhodný člen německého akademického establishmentu profesor **Rolf Peter Sieferle**, celé Německo bylo v šoku nad tím, co se našlo v jeho pozůstalosti. A elity propadly přímo „morální panice“.

Během své kariéry byl Sieferle vnímán jako špičkový a veskrze konformní příslušník akademické obce, mimo jiné působil svého času na pozici poradce vlády Angely Merkelové pro otázku klimatických změn. Sieferleho kritiku migrační politiky, i vzhledem k tomu, že většina z ní zůstala až do jeho smrti „v šuplíku“, byl establishment ještě ochoten vnímat jen jako pomýlenou a přecitlivělou reakci na vypjatou situaci. Když byl ale v jeho pozůstalosti nalezen útlý spis s názvem **Finis Germania** (Konec Německa), zděšení z tohoto objevu se rovnalo zděšení Rychlých šípů při nálezů kostry Maxmiliána Drába! Přesto se text nepodařilo ututlat, respektive spíše podařilo se ho neututlat. Po jeho vydání bylo zřejmé, že se z oceánu mainstreamu vynořila další „ponorka“, jak se v Německu říká lidem, kteří tajně pěstují „nežádoucí myšlení“, zejména lásku k vlastnímu národu a otevřenou mysl při hodnocení jeho dějin. Ukázky ze spisu *Finis Germania* jsou českému čtenáři k mání zde díky péči Dělského potápěče.

Snaha o jakoukoli kritiku destrukční politiky, deklarující cíl „vykořenit pohrobky nacismu“, v reálu tedy cokoliv, co stoprocentně nesouzní s extrémně levicovou progresí, rovnostářstvím, relativismem a univerzalismem, je v Německu tvrdě potírána, případně kriminalizována. Není vnímána jako legitimní opoziční názor, ale jako chyba v systému převýchovy, která se projevuje výskytem „besorgte“ (ustaraných) občanů. U jejich kritických hlasů je ihned identifikována „nenávisť“, pojem, který se stal jednou z hlavních zbraní „Kampfsprache“, jazyka elit bojujících proti vlastnímu národu.

Personifikací postupné radikalizace antifašistického progresivismu je dle Iva Valenty (**Německo: Mýtus a realita**) Jürgen Habermas, dosud žijící legenda neomarxismu. Bývá označován za levicové svědomí německé společnosti a vychází z myšlení frankfurtské školy, jejíž vliv na současný německý mainstreamový veřejný diskurz i politický kurz jsou zdrcující a všeobsažné. Habermasovy názory jsou esencí levicové „etiky smýšlení“ („Gesinnungsethik“), kterou klasik německé sociologie Max Weber klade do opozice proti etice odpovědnosti.

Podíváme-li se dnes na mentální stav Německa, pochopíme mnohé z příčin stavu Evropy, té skutečné, faustovské, která i nás v jádru utvářela. Té Evropy, která nás může zajímat, které můžeme rozumět a která rezonuje s naším nejvlastnějším naturelem. V podstatě jde o střední Evropu, nechceme-li dráždit výrazem „okraj Německa“, ačkoli nic dehonestujícího za ním ve skutečnosti není. „Naše (relativní) česká ‚vyspělost‘ není (při pohledu na východ a Balkán) vůbec žádnou samozřejmostí, nýbrž za ní vděčíme řadě okolností, od geografických (podvkráte středisko Svaté Říše římské) k etnickým (Němci!), a od nich pak k těm kulturně-historickým: což především znamená skutečné etablování rozličných i n s t i t u c í (v nejširším smyslu), které nejen v Africe, ale i u našich východních a jižních sousedů slovanského původu a jazyka zůstaly neživotnou atropou.“ (**Karel Veliký**)

Němci se podle současného požadavku na morální profil musí vyvarovat všeho, co by vyvolávalo podezření, že se cítí být Němci, či dokonce hrdými Němci, zároveň je ovšem potřeba udržet si německou identitu z jediného důvodu: aby si mohli připomínat zločiny, které spáchali jejich prarodiče, a mohli se od nich neustále distancovat. Nejen proklamativně, ale celým nastavením a směřováním společnosti a státu. To vysvětluje i výlučné postavení původem mimoevropských „nových Němců“. Ti totiž nejenže jsou z lidskoprávního titulu automaticky (bez jakýchkoli zásluh a podílnictví na genezi blahobytu sociálního systému) ve všem zcela rovni etnickým Němcům (příčemž tento výraz už je v současném Německu tabu), ale jsou nad ně fakticky nadřazeni, neboť stojí vně „německé historické viny“. **Zločiny jsou německé, sociální výdobytky pro všechny.** Chtít tedy od příšedších cizinců, aby se integrovali a přijali německé způsoby a německou kulturu by v tomto kontextu bylo více než troufalé – a prakticky se o to také nikdo nepokouší.

Přitom zní logicky názor sociologa **Kleine-Hartlageho**, že evolučně osvědčeným řešením problému soužití s novou skupinou je právě jistá její diskriminace ze strany starousedlíků, vyplývající z kolektivního konsensu, jenž se dlouhodobě utvářel v původní skupině. Na jeho základě tato skupina cizince tak dlouho vylučuje a odpírá jim solidaritu, dokud se nepřizpůsobí a nezačlení. To je také předpokladem úspěšné integrace další generace přistěhovalců.

Sieferleho spisek *Finis Germania* je souborem historicko-filozofických úvah, které zachycují autorovy názory právě na mentální stav německé společnosti od devadesátých let až do migrační krize. V zásadě medituje nad tím, čemu se říká „Vergangenheitsbewältigung“, tj. ono pověstné německé vyrovnávání se s minulostí. Knihu vydalo v létě 2017 **nakladatelství Antaios**, které se pohybuje na hranici disentu. Jeho produkci knihkupectví a vlivná média zpravidla ignorují, a když se Antaios též roce rozhodl zúčastnit proslulého frankfurtského knižního veletrhu, stal se jeho stánek vítaným terčem fyzických útoků ze strany tolerantních liberálů. Veletrh ostatně slavnostně otevíral **Emmanuel Macron**, který nedlouho předtím poskytl rozhovor *Spiegelu*, v němž o nacionalisticky orientované pravici řekl: „Toto jsou mí skuteční nepřátelé, s nimiž se musíme pustit do boje.“

Po vydání knihy následovalo vyčkávání mainstreamu, jak se zachovat. Zda nevítaný titul ignorovat, kriminalizovat nebo o něm debatovat. Když se přes veškeré mlčení médií kniha dostala mezi bestselery, taktika ignorace ztratila na významu, a propukla „debata“. Ta probíhala jako obvykle v obdobných případech: celebrity se předháněly v intenzitě projevů „morální paniky“. Morální panika, případně také morální kocovina, je v těchto případech oblíbenou reakcí liberálních elit. V podobném rozsahu propukla také tři roky „před Sieferlem“ při vydání Černých sešitů **Martina Heideggera**, které on sám považoval za určité vyvrcholení své tvorby, ale protože zde vyjevil některé antisemitské názory, byly označeny za „to nejhorší, co napsal“ či „únavné a frustrující“. Polemika o možnostech případného definitivního vyřazení filozofa z německých „mentálních dějin“ zatím nebyla zcela uzavřena. V českém kontextu nastala dosti typická situace, kdy na téma Černých sešitů byla v uplynulých letech publikována řada úvah, studií, **rozhovorů** i knih (**Pravda o myšlení Martina Heideggera**), které toto dílo relativizují či odmítají, demonstrujíc ono povinné morální znechucení, aniž by se s ním čtenář v českém překladu mohl seznámit. Údajně by

měly Černé sešity konečně vyjít až letos v nakladatelství Academia (viz **Ediční plán 2023, s. 65** – pozn. DP).

Sieferleho úvahy jsou výsledkem dlouhodobé reflexe vývoje německého myšlení a výraznou filozofickou polemikou se samotnými základy politického a společenského konsenzu ve Spolkové republice. Probuzený autor pojmenovává absurdní paradoxy, které provázejí a vytvářejí patologickou atmosféru post-faktické modernity. Vyslovuje tezi, že v případě osvětiského komplexu se jedná o pokus ustavit ve zcela zrelativizovaném světě negativní maximum absolutního zla, a od ní pak dovodit všechny nové „jistoty“. Stěžejní novou jistotou se zdá být i přijetí konce Evropy samotnými Evropany jako čehosi normálního, proti čemu se nelze bránit, aniž by přitom byly porušeny „evropské hodnoty“. Lidé jako **Václav Cílek** pak razí myšlenku **fatalistického přijetí** zániku celé naší civilizace jako nezbytného, historicky normálního, a pro budoucnost onoho „lidstva“ dokonce nadějného procesu. Hlavně si nekazit náladu.

Sieferle se dotýká neuralgických bodů mentálního nastavení dnešní evropské společnosti. Jedině otevřenou diskusí o nich bez předsudků je ovšem možno dobrat se skutečně relevantních závěrů. Spory o rovnosti či nerovnosti lidí probíhají kontinuálně celou historií politického myšlení, přičemž nacionálně-socialistická doktrína přísné hierarchizace lidských ras byla postavena na pranýř právě díky ústřednímu důkazu, kterým je holocaust. V reakci na to se v poválečné Evropě prosadil silně levicový úzus rovnostářského a hodnotově relativistického diskurzu, který vyústil až v lidskoprávní ideologii. To bylo ostatně i příčinou rozpadu koloniálního panství, když Evropané rezolutně revidovali své vztah k příslušníkům cizích etnik. Nová víra v revolučně přeformulované „evropské hodnoty“ vychází ze snahy být důslednou inverzí nietzscheovskému právu „vyššího a zdravého“ k výkonu vůle k moci na úkor „slabého a nízkého“. Antifašistické sjednocení zleva doprava vytvořilo univerzalistickou lidskoprávní agendu s nadčasovou a lokálně neomezenou platností a neodvolatelností. Tyto specifické atributy staví lidskoprávní problematiku mimo běžnou či ústavní právní agendu, a činí ji zdánlivě stojící mimo politiku, ve skutečnosti nad politikou, jde tedy o agendu fundamentálně politickou. Historické kořeny kodifikace a přijímání lidskoprávní legislativy proklamativně souvisí právě s holocaustem. Jak uvádějí Havlíček s Chotašem (*Lidská práva. Jejich zdůvodnění a závaznost*), byla to totiž právně retroaktivní povaha norimberského procesu, která „demonstrovala nutnost přijetí příslušných právních norem a iniciovala tak jejich vznik“.

Šoa byla uzákoněna jako singulární zločin, který nesmí být s ničím srovnáván, zůstává mimo normální zkušenost a pochopení a na jeho odkazu lze postavit úplnou změnu evropského člověka a jeho vnímání sebe sama a vztahových zákonitostí uvnitř vlastní civilizace. Jde o tak ambiciózní projekt, že musí být zaštitěn metafyzickým až teologickým přesahem. Ideologie politiky označované pojmem liberální demokracie byla vystavěna v opozici ke všemu, co skutečně nebo údajně vedlo k restrikci menšin, holocaust jako archetypální příběh se z hlediska poválečného formování Evropy stal jejím základním psychosociálním zdrojem, slovy Timothyho Snydera právě z historické zkušenosti holocaustu vyvěrá „zakládající mýtus Evropy – legenda o svobodě a solidaritě“. Evropa je programována k prožitku špatného svědomí a viny za ojedinělý, výjimečný, jedinečný a de facto nenapravitelný zločin. Mimo

přijatelnou morálku se tak ocitají pokusy udělat z dogma standardní historii, tedy učinit ho předmětem racionální, neteologické debaty, která by vrátila dějiny zpět na zem ke střízlivému hodnocení a snažila je z výšin metafyzického střetu dobra a zla. To je vnímáno jako bojkot a ohrožení zakládajícího mýtu euroatlantické Evropy, silou vítězné moci sjednocované na údajném progresivně-liberálním konsenzu.

Z jeho hlediska byl holokaust vyvrcholením staleté evropské nenávisti vůči Židům a vůbec ke všem „odlišným“. Do tohoto spektra zapadají též další rezidua minulosti, otrokářství, křížácké výpravy, kolonialismus, nebo třeba patriarchát. „Fakt, že na našem vyspělém a kulturním kontinentu byl spáchán snad nejobludnější kolektivní zločin v lidských dějinách, nutí být ve střehu a stále znovu přehodnocovat základy naší civilizace“, píše A. Borzič v **Deníku Referendum**. „Evropa by bez Židů nebyla tím, čím je,“ řekl izraelský prezident Herzog, a antisemitismus „jako autoimunitní choroba“ podle něj způsobil, že Evropa napadla část své vlastní DNA a společná tisíciletá historie byla vymazána. Zdůraznil, že tento antisemitismus nevznikl ve vzduchoprázdnu, ale že „nacistické smrtící mašinérii by se nepodařilo uskutečnit její hrůznou vizi, kdyby se neseťkala s půdou připravenou nenávistí k Židům.“

Přičemž zároveň platí, co říká **Thierry Wolton**: „Antifašismus je nejvyšší společný predikant levice, toužící po návratu k marxismu-leninismu.“ (**Rudohnědá - nemoc 20. století**) Inteluální nejasnost antifašismu spočívá i v tom, že libovolně zaměňuje dva zcela odlišné pojmy, fašismus a nacionální socialismus. To platí i pro velmi agresivní německou Antifu. **Antifašismus** v německém prostředí je skutečně „quid pro quo“ a odkazuje nikoli k potřebě vážně se popasovat s vlastní minulostí, jako spíše k podílnictví na internacionalistickém projektu se stalinistickými kořeny, kde je antifašismus tmelem i zbraní nové levice v kulturní revoluci, etablované v Německu oklikou ze Západu prostřednictvím ideálů kulminujících v revolučním kvasu osmašedesátého roku.

Pokud by Evropané demaskovali záměnu historie za náboženství, v němž **Hitler** představuje Dávla, evropský příběh první poloviny 20. století dokázali zesvětlit a učinit ho součástí normální diskuse, bylo by to nezbytnou (nikoli ovšem výlučnou) podmínkou prozření Evropy ke svému původnímu sebevědomí. Pro Německo, střední Evropu a snad i Západ jako takový by odpadla mnohá rizika, ohrožující výlučně odevzdané národy, které se neumějí, nechtějí nebo nesmí bránit. Islám, imigrace, afrikanizace, ale i vymírání z nihilismu a dekadence by rázem nebyly problémy fatálními, ale pouze závažnými. Mohly by být řešeny systémovými opatřeními na základě ochrany evropské identity. To je ovšem dnes nemyslitelné v mentálním nastavení, kterému suverénně dominuje právě osvětimský komplex ve všech svých podobách, variacích a sofistických nuancích. Démonizace hitlerismu vedla až k sebepopření německví a redefinici evropanství, majícího nově status pouhé přechodové fáze od národní identity ke světoobčanství. Německo, jakož i v důsledku postupně téměř celá současná Evropa, nenabízí kritickou sebereflexi svých dějin, ale flagelantství a iracionální strach ze sebe sama, přecházející v sebenenávist. K tomu více viz např. v knize J. Krupičky **Flagelantská civilizace**.

Podle Sieferleho ovládá Německo univerzalistická normativní etika, sjednocující politické spektrum i média, přičemž působení těchto všeovládajících „dobrolidí“ nabralo totalitní

charakter, v němž není otevřená racionální debata možná. Výstižné je Valentovo konstatování, že se Německo (*das Volk*) proměnilo z národa filozofického, národa Kantova a Heideggerova, v národ ideologický, národ Habermasův. Nestalo se tak náhodou, ale systematickou a přesně zacílenou strategií masivní převýchovy, projektovanou pro poválečné Německo **americkými specialisty propagandy**, psychologie, výchovy a psychiatrie, často lidí s německými, resp. židovskými kořeny a perfektní znalostí německých a evropských reálií a mentality.

Německý prezident Joachim Gauck se v roce 2015, v čase migrační krize, vyjádřil k obavám a kritice svých soukmenovců jasně: „Problémem nyní nejsou elity, problémem je obyvatelstvo.“